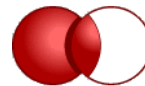

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR: 021-2, 028-2/06

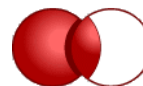
**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
NA DAN 31.12.2005. GODINE**

JAVNE USTANOVE SLUŽBE ZA ZAPOŠLJAVANJE KANTONA SARAJEVO

Sarajevo, august 2006. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www.saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**MENADŽMENTU
JAVNE USTANOVE SLUŽBE ZA ZAPOSŁJAVANJE
KANTONA SARAJEVO**

NEOVISNO MIŠLJENJE REVIZORA

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Javne ustanove Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo na dan 31.12.2005. godine, iskazanu na stranicama od 1 - 15. Za ove finansijske izvještaje odgovoran je menadžment JU Službe za zapošljavanje kantona Sarajevo. Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili, na osnovu ovlaštenja, u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH («Sl.novine FBiH», br. 22/06) i sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije, tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdan osnov za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2005. godine, skrećemo pažnju na slijedeće:
  - Program mjera aktivne politike zapošljavanja nije donesen kad i Finansijski plan već u maju 2005. godine, a sama realizacija programa zapošljavanja je otpočela u drugoj polovini godine, zbog čega je za ovu namjenu utrošeno manje sredstava u odnosu na planirana sredstva za 4,733.782 KM ili za 56%,
  - Nije uspostavljena u potpunosti kontrola utroška dodijeljenih bespovratnih sredstava poslodavcima, kao i kontinuirano praćenje efekata zapošljavanja u skladu sa Programima mjera aktivne politike zapošljavanja,
  - JU Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo nije blagovremeno otpočela aktivnosti nabavke roba i usluga za 2005. godinu, niti se dosljedno pridržavala odredbi Zakona o javnim nabavkama,
  - Nije uspostavljen funkcionalan sistem internih kontrola, niti su doneseni interni akti u određenim segmentima poslovanja, što je imalo za posljedicu, da se prilikom izvršenja Finansijskog plana u dijelu isplate naknade plaće za vrijeme porodiljskog odsustva, trošenja sredstava na pojedinim pozicijama iznad visine utvrđene Finansijskim planom, zapošljavanje

osoba na određeno vrijeme, nisu dosljedno primjenjivale odredbe zakonskih i podzakonskih akata, niti su se u potpunosti poštivale preporuke Vlade i Upravnog odbora JU Službe zapošljavanja Kantona Sarajevo.

4. **Po našem mišljenju, osim za navode iz prethodne tačke, finansijski izvještaji daju istinit i fer prikaz poslovanja tokom godine i stanja na dan 31.12.2005. godine Javne ustanove Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo.**

**Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.**

**Generalni revizor
mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl.oec.**

IZVJEŠTAJ

**o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja
JAVNE USTANOVE SLUŽBE ZA ZAPOSŁJAVANJE
KANTONA SARAJEVO
na dan 31.12.2005. godine**

1. UVOD

Javna ustanova Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Služba) je osnovana Odlukom Skupštine kantona Sarajevo dana 10.05.2001. godine, a na osnovu Rješenja o ispunjavanju uslova za početak obavljanja djelatnosti Javne ustanove Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo, kojeg je donijelo Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo.

U skladu sa navedenom Odlukom utvrđeno je, da je Služba javna ustanova u svojstvu pravnog lica. Odlukom je regulisano: naziv i sjedište Službe, djelatnost, izvori finansiranja Službe, međusobna prava i obaveze osnivača i ustanove, način raspolaganja viškom prihoda nad rashodima, te organi upravljanja i rukovođenja Službom.

Djelatnosti Službe utvrđene su Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i Statutom Službe u oblasti posredovanja u zapošljavanju, stručnom osposobljavanju i prekvalifikaciji ili dokvalifikaciji, stvaranju uslova za zapošljavanje nezaposlenih radnika i radnika za čijim je radom prestala potreba, socijalne i materijalne sigurnosti nezaposlenih radnika, te evidencija iz oblasti zapošljavanja i nezaposlenih.

Organizacija i sistematizacija poslova u Službi regulisana je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji rada i sistematizaciji radnih mjesta Javne ustanove Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo.

Sjedište Službe je u Sarajevu u ulici Đoke Mazalića br.3.

Na dan 31.12. 2005. godine Služba je imala 118 zaposlenih radnika.

2. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije je:

- Da se ispituju računi i finansijski izvještaji Službe, kako bi se steklo razumno uvjerenje da su isti u svim značajnim iznosima realno i objektivno predstavljeni, cjeloviti i valjani, da su sve radnje oko utroška javnog novca pravilno poduzete, dovršene, plaćene i registrovane, kao i usaglašene sa važećom regulativom,
- Ocjena računovodstvenog sistema, a posebno sistema internih kontrola, da li su interne kontrole prikladno postavljene, da li funkcionišu, te da li su sposobne za otkrivanje značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima,
- Dati preporuke za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenja sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i efikasan rad interne kontrole.

3. PRETHODNA REVIZIJA

Ured za reviziju institucija u FBiH izvršio je reviziju finansijskih izvještaja JU Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo za 2004. godinu i tom prilikom ukazao na niz nepravilnosti.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je Služba otklonila slijedeće nepravilnosti:

- Pribavljena je saglasnost Skupštine Kantona Sarajevo na Finansijski plan i Izmjene i dopune finansijskog plana Službe za 2005. godinu,

- U toku 2005. godine izvršen je vanredni popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2004. godine, a potom i popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2005. godine, izvršeno je i usklađivanje stvarnog stanja po popisu sa knjigovodstvenim stanjem;
- Izvršene su ispravke pogrešnog knjiženja stanja sredstava i izvora sredstava;
- Proknjižene su obaveze prema Zavodu zdravstvenog osiguranja koje se odnose na zdravstvenu zaštitu nezaposlenih lica evidentiranih kod Službe za period 2002.-2004. godina,
- Za sve projekte za podsticaj zapošljavanja donesena je Metodologija i kriteriji za vrednovanje i selekciju programa koji će se finansirati iz sredstava za podsticanje zapošljavanja,
- Raspisan je javni oglas za odabir izvođača Javnih radova,
- Služba je posredstvom poslovnih banaka poduzela zakonske mjere za neblagovremeno vraćanje kreditnih sredstava.
- Poduzete su zakonom utvrđene mjere protiv institucije kod koje je otuđena oprema koju je Služba ustupila na korištenje,
- Ispravljeno je pogrešno knjiženje poreza na dodatna primanja, porez na promet usluga i porez na zaštitu od nesreće na poziciji doprinosa na teret poslodavca,
- Po Projektu zapošljavanja pripravnika u 2005. godini obezbjeđeno je zapošljavanje pripravnika pod jednakim uslovima kako je utvrđeno u Programu mjera za podsticaj zapošljavanja pripravnika

Istovremeno smo konstatovali da nisu otklonjeni slijedeći propusti:

- Ugovori o izvođenju javnih radova su ostali nepromijenjeni, te i dalje nisu precizirani način i rokovi plaćanja, kao i cijena ugovorenih usluga u skladu sa utvrđenim Programom javnih radova,
- Odabir poslovnih banaka nije izvršen u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama;
- Prilikom nabavke roba i usluga, Služba se nije dosljedno pridržavala odredbi Zakona o javnim nabavkama;
- Nije obezbjeđena potpuna finansijska kontrola utroška sredstava iskazanih u dostavljenoj dokumentaciji poslodavaca po Projektu izvođenja Javnih radova.

4. NALAZI I PREPORUKE

4.1. Menadžment i sistem internih kontrola

Imajući u vidu da smo izvršenom revizijom finansijskih izvještaja Službe za 2004. godinu utvrdili da menadžment Službe nije uspostavio adekvantan sistem internih kontrola, što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih propisa, u dijelu planiranja, raspolaganja, korištenja i evidentiranja finansijskih sredstava, u toku revizije finansijskih izvještaja za 2005. godinu posebnu pažnju smo posvetili ovom segmentu, te se uvjerali da sistem internih kontrola još uvijek ne funkcioniše u cilju zaštite imovine i resursa te su se desili određeni propusti.

Tu prije svega mislimo na:

- ne utvrđivanje rasporeda neraspoređenog viška prihoda nad rashodima,
- donošenje internog akta kojim se reguliše trošenje sredstava za stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenika Službe, kao i internog akata kojim će se regulisati trošenje sredstava reprezentacije,
- na učinjene izdatke za specijalizaciju i školovanje uposlenika koji se odnosi na trošak školovanja na fakultetu i troškove postdiplomskog studija, a da Pravilnikom o radu u posebnim uslovima sistematizovanih radnih mjesta nisu predviđena zvanja magistra,
- trošenje sredstava na pojedinim stavkama iznad visine planiranog iznosa utvrđenog Finansijskim planom,
- nedosljedna primjena odredbi Zakona o javnim nabavkama,
- zapošljavanje šest lica na određeno vrijeme i pored preporuke Vlade kantona Sarajevo i Upravnog odbora Službe o obustavi prijema novih radnika, na šta smo ukazali i u Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja za 2004. godinu;
- isplatu naknade plaće za vrijeme porodiljskog odsustva u iznosu pune plaće zaposelnica umanjene za zagarantovani iznos naknade umjesto plaće koju isplaćuje općina, a da prethodno ovaj vid isplate nije regulisan internim aktom,

- neblagovremeno donošenje Programa mjera aktivne politike zapošljavanja, kao i Metodologija za provedbu određenih programa, što je za posljedicu imalo da se programi nisu realizirali u fiskalnoj godini kada su finansijska sredstva i obezbjeđena,
- priznavanje troškova za nabavku stalnih sredstava kao materijalnih troškova, kojim se pravdaju učinjeni izdaci u cilju isplate preostalog dijela sredstava odobrenih po projektu Javnih radova,
- ne funkcionisanje sistema internih kontrola kod donošenja odluke od strane Upravnog odbora i zaključivanja Ugovora od strane Službe sa Zavodom za hitnu medicinsku pomoć, što je imalo za posljedicu pogrešno utvrđivanje visine sredstava i broja lica za koje se vrši sufinansiranje obaveza po javnim prihodima u okviru programa zapošljavanja invalidnih osoba,
- nedovoljnu kontrolu dokumentacije koja predstavlja osnovu za isplatu preostalog dijela sredstava poslodavcima za realizaciju Programa prekvalifikacije i dokvalifikacije.

Preporuka:

Menadžment treba da uspostavi sistem internih kontrola kao skup postupaka, kojih će se pridržavati svi uposleni, da se donesu pisane procedure i kontrolni postupci kojima se osigurava nadzor nad imovinom i poslovnim knjigama, a sve u svrhu postizanja ciljeva na području efikasnog poslovanja, pouzdanog finansijskog izvještavanja i usklađenosti sa primjenjivim zakonskim propisima.

4.2. Izrada i donošenje finansijskog plana

Upravni odbor Službe je donio Odluku o usvajanju Finansijskog plana Službe za 2005. godinu 14.01.2005. godine na koji je saglasnost 27.01.2005. godine dala Skupština Kantona Sarajevo. Timu za reviziju nije prezentirana Odluka o privremenom finansiranju imajući u vidu da je Finansijski plan pravosnažan danom pribavljanja saglasnosti od strane Skupštine Kantona Sarajevo.

Upravni odbor je 02.12.2005. godine donio Izmjene i dopune finansijskog plana Službe za 2005. godinu, na koji je Skupština Kantona Sarajevo dala suglasnost 16.01.2006. godine.

Izmjene i dopune Finansijskog plana su sačinjene na bazi ostvarenja prihoda i rashoda za period januar-septembar 2005. godine i procjene ostvarenja istih do kraja 2005. godine. Prvobitnim planom su planirani uravnoteženi prihodi i rashodi u iznosu od 37,557.698 KM, a Izmjenama i dopunama Finansijskog plana 40,408.860 KM. Do povećanja je došlo, jer je ostvaren veći priliv prihoda za 4,322.743 KM, zbog doznaka sredstava Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo u iznosu od 951.727 KM, na ime isplate otpremnina za zaposlenike koji su u procesu privatizacije, stečaja i likvidacije preduzeća ostali bez posla u privrednim društvima «Alhos» d.o.o. Sarajevo, «Energoinvest-Livnica» d.d. Sarajevo i 237.225 KM za radnike koji će ostati bez posla u procesu privatizacije TP «Robne kuće» Sarajevo i Federalnog zavoda za zapošljavanje 2,410.260 KM u cilju realizacije Programa podsticaja zapošljavanja 430 nezaposlenih osoba i uplate doprinosa za 120 nezaposlenih osoba sa evidencije Službe. Također, povećani su i prihodi od privremenih i povremenih poslova u iznosu od 500.000 KM.

Istovremeno je došlo do povećanja rashoda na pojedinim stavkama, a najviše, na poziciji tekućih grantova u iznosu od za 2,861.125 KM, koji se odnose na izdatke za materijalno –socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba i projekte poticaja zapošljavanja nezaposlenih osoba koje se nalaze na evidenciji Službe.

4.3. Izvršenje finansijskog plana

Ukupno ostvareni prihodi i primici na dan 31.12.2005. godine su iskazani u iznosu 28.990.920 KM, a ukupno ostvareni rashodi i izdaci 34.508.522 KM. Navedeni prihodi se odnose na ostvarene prihode iz 2005. godine, a prenesena sredstva iz ranijih godina iznose 14,480.268 KM.

Služba je planirala upotrebu neraspoređenog viška prihoda nad rashodima u iznosu 14,480.268 KM od čega se na preneseni višak prihoda nad rashodima iz ranijih godina odnosi 12,235.634 KM, a na preneseni višak prihoda nad rashodima iz 2004. godine odnosi 2,244.634 KM. Odlukom Upravnog

odbora Službe nije definisan raspored cjelokupnog neraspoređenog viška prihoda nad rashodima, osim za izmirivanje dijela duga po osnovu neuplaćenih doprinosa za zdravstvenu zaštitu nezaposlenih osoba iz ranijeg perioda u iznosu od 5,000.000 KM.

Preporuka:

- *Obezbijediti utvrđivanje rasporeda neraspoređenog viška prihoda nad rashodima te u skladu s tim i trošenje sredstava za utvrđene namjene, što je obaveza prema Zakonu o budžetima/proračunima u FBiH.*

Pregled planiranih i ostvarenih prihoda i rashoda u 2005. godini

OPIS	Izmjena plana za 2005. godinu	Ostvareno za 2005. godinu	Index (3:2)	Struktura
1	2	3	4	5
PRIHODI I PRIMICI				
Prihodi od doprinosa	19,290.000	20,386.479	105,68	46,90
Neporezni (vlastiti) prihodi	2,039.380	2,454.079	120,33	5,65
Tekuće potpore	3,599.212	3,593.745	99,85	8,27
Primljenje otplate datih zajmova	1,000.000	2,556.617	255,66	5,88
Prenesena sredstva iz ranijih godina	14,480.268	14,480.268	100,00	33,30
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI	40,408.860	43,471.188	107,58	100,00
RASHODI I IZDACI				
A) Tekući rashodi	34,243.860	29,488.770	86,11	85,45
Plaće i naknade zaposlenim	2,422.657	2,419.263	99,86	7,01
Bruto plaće i naknade	1,956.577	1,963.276	100,34	5,69
Naknade troškova zaposlenih	466.080	455.987	97,83	1,32
Doprinosi poslodavca	233.700	217.921	93,25	0,63
Izdaci za materijal i usluge	869.978	850.400	97,75	2,46
Tekući grantovi:	30,717.525	26,001.186	84,65	75,35
-grantovi pojedincima	21,004.985	21,022.128	100,08	60,92
-grantovi neprofitnim organizacijama	-	100	-	-
-subvencije javnim preduzećima	1,580.900	1,524.626	96,44	4,42
-grantovi privatnim preduzećima	8,121.840	3,444.537	42,41	9,98
-ostali grantovi-povrat i drugo	9.800	9.795	99,95	0,03
B) Kapitalni izdaci	85.000	34.752	40,88	0,10
-nabavka opreme	40.000	34.752	40,88	0,10
-rekonstrukcija i investic.održavanje	45.000	-	-	-
C) Ostale isplate	6,080.000	4,985.000	81,99	14,45
Pozajmljivanje pojedincima i neprofitnim organizacijama	6,080.000	4,985.000	81,99	14,45
UKUPNO RASHODI I IZDACI	40,408.860	34,508.522	85,40	100,00

4.3.1. Prihodi

U 2005. godini Služba je ostvarila prihoda u ukupnom iznosu od 26,434.303 KM, čija je struktura slijedeća:

- prihodi od doprinosa za nezaposlenost	20,386.478 KM
- neporezni prihodi	2,454.080 KM
-grantovi drugih nivoa vlasti	3,593.745 KM

Prihodi od doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti su osnovni izvor prihoda Službe, koji se obezbjeđuju uplatom pravnih i fizičkih lica u iznosu od 2,5% iz i na plaću, od čega 70% sredstava pripada Službi, a 30% sredstava Federalnom zavodu za zapošljavanje, u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba. Prihodi po osnovu doprinosa su ostvareni više za 6,04% u odnosu na plan ili za 1,096.479 KM. Kontrolu uplate doprinosa provodi Porezna uprava u skladu sa Zakonom.

Pored poreznih prihoda Služba ostvaruje i **neporezne prihode** po osnovu pružanja usluga građanima kao što su: izdavanje radnih dozvola stranim državljanima i osobama bez državljanstva, prihodi po osnovu obavljanja privremenih i povremenih poslova angažovanjem nezaposlenih osoba sa evidencije Službe i drugi prihodi kao što su prihodi od kamata na dugoročne kredite date poslodavcima za podsticaj zapošljavanja.

U strukturi neporeznih prihoda najznačajniji prihodi su prihodi od privremenih i povremenih poslova (1,818.005 KM), prihodi od kamata na date dugoročne kredite (346.802 KM) i prihodi po osnovu izdavanja radnih dozvola stranim državljanima i osobama bez državljanstva (201.250 KM).

Prihodi po osnovu privremenih i povremenih poslova su ostvareni za 30% više od plana, a odnose se na angažovanje osoba prijavljenih na birou za zapošljavanje na privremenim i povremenim poslovima, a po zahtjevu pravnih lica sa kojima je Služba zaključila ugovore o angažovanju nezaposlenih osoba evidentiranih kod Službe.

U 2005. godini Služba je ostvarila porast prihoda od izdavanja radnih dozvola za 35% više u odnosu na plan. Naplaćenim sredstvima se pokrivaju administrativni troškovi izdavanja radnih dozvola. Za izdavanje radnih dozvola Služba naplaćuje naknadu u iznosu od 250 KM u skladu sa Odlukom Upravnog odbora Službe o visini administrativnih troškova za izdavanje radnih dozvola. U razgovoru sa odgovornom osobom utvrdili smo da još uvijek nije zakonski regulisano pitanje naknade za izdavanje radnih dozvola, što smo konstatovali i u Izvještaju o izvršenoj reviziji za 2004. godinu.

U 2005. godini Upravni odbor Službe je donio Pravilnik o uslovima i postupku radnih dozvola, ali se isti nije primjenjivao, jer nije imao suglasnost Vlade Kantona Sarajevo. Vlada Kantona je odobrila Službi Izmjenu Statuta u dijelu donošenja internih akata od strane Upravnog odbora bez davanja saglasnosti od strane Vlade kantona Sarajevo, nakon čega je Statut izmijenjen u ovom dijelu, ali je njegova primjena otpočela tek u 2006. godini kao i set Pravilnika donesenih u 2005. godini.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je Služba sačinila Izvještaj o zapošljavanju stranih državljana i osoba bez državljanstva u Kantonu Sarajevo u 2005. godini, koji je usvojen od strane Vlade kantona Sarajevo. Prema navedenom Izvještaju Službi je u 2005. godini 935 osoba podnijelo zahtjev za izdavanjem radnih dozvola, od kojih je za 864 osobe izdate dozvole. Također se u Izvještaju navodi, kao prijedlog mjera, donošenje po hitnom postupku Zakona o zapošljavanju stranaca na nivou BiH, kao i određivanje institucije na državnom nivou, koja će biti nadležna za izdavanje radnih dozvola, što smatramo opravdanim, jer bi kriteriji za dobivanje radnih dozvola trebali biti jedinstveni na državnom nivou.

Preporuka:

- ***U saradnji sa nadležnim institucijama nastaviti sa aktivnostima za donošenje Zakona o zapošljavanju stranaca na nivou BiH, te zakonskog regulisanja pitanja naknade za izdavanje radnih dozvola strancima i osobama bez državljanstva.***

U 2005. godini Služba je ostvarila **tekuće potpore** u iznosu od 3,593.745 KM koji predstavljaju doznaku sredstava od Kantonalnog ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice u iznosu od 1,183.485 KM i potporu Federalnog zavoda za zapošljavanje u iznosu od 2,410.260 KM za sufinansiranje programa poticaja zapošljavanja 340 nezaposlenih osoba i uplate doprinosa za PIO/MIO za 120 radnika sa područja Kantona Sarajevo koji su bili zaposleni u preduzećima u kojima je proveden postupak stečaja i likvidacije.

4.3.2. Rashodi

Služba je u 2005. godini ostvarila ukupno rashoda i izdataka u iznosu od 34,508.522 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni za 14,60%.

Od ukupno ostvarenih rashoda i izdataka na tekuće rashode se odnosi 29,488.770 KM ili 85,45%, a na kapitalne izdatke za nabavku stalnih sredstava Službe i kredite date poslodavcima u cilju zapošljavanja nezaposlenih osoba sa evidencije Službe 5,019.752 ili 14,55%, po odlukama Vlade kantona Sarajevo iz 2004. godine, koje su realizovane u 2005. godini.

Struktura ostvarenih tekućih rashoda je slijedeća:

- plaće i naknade zaposlenim	2,419.264 KM
- doprinos na teret poslodavca	217.921 KM
- izdaci za materijal i usluge	850.400 KM
- tekući grantovi	26,001.186 KM

Plaće i naknade – Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je Upravni odbor Službe 01.11.2005. godine usvojio Pravilnik o radu na koji je saglasnost dalo Kantonalno ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice, u skladu sa Statutom Službe. Pravilnikom o radu je obuhvaćena unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta i plaće i naknade zaposlenih.

U 2005. godini je izvršen prijem šest novih radnika na određeno vrijeme do tri mjeseca, s tim što se svaka tri mjeseca obnavljalo zaključivanje ugovora o radu. Za dva radnika Služba je pribavila saglasnost za prijem u radni odnos od Vlade kantona Sarajevo, obzirom da su u 2004. godini Vlada kantona Sarajevo i Upravni odbor Službe dali preporuku da se obustavi prijem novih radnika, a posebno na netransparentan način, bez raspisivanja oglasa ili konkursa u javnim glasilima.

Služba je na ime naknade plaće za porodiljsko odsustvo isplaćivala sredstva u iznosu pune plaće zaposlenica umanjene za zagantovani iznos naknade umjesto plaće koja se isplaćuje porodiljama za vrijeme dok odsustvuje s posla radi porođaja i njege djeteta. Uvidom u Pravilnik o platama zaposlenika utvrdili smo da istim nije regulisana isplata naknade plaće za ove namjene na teret Službe, niti su donesena rješenja o obračunu naknade plaće.

Preporuka:

- *Preispitati odluke o zapošljavanju lica na određeno vrijeme, imajući u vidu preporuke o obustavi prijema novih radnika u Službi Vlade Kantona Sarajevo i Upravnog odbora Službe.*
- *Isplate naknade plaće za vrijeme porodiljskog odsustva regulisati internim aktom.*

Izdaci za materijal i usluge – u 2005. godini ostvareni su izdaci za materijal i usluge u iznosu od 850.400 KM, što je u odnosu na plan manje za 19.578 KM ili 2,26%.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo slijedeće:

- kod izdataka za usluge prijevoza i goriva ostvarenih u iznosu 8.655 KM došlo je do prekoračenja planiranog iznosa za 2.655 ili 44%, a kod izdataka za tekuće održavanje ostvarenih u iznosu 60.832 KM prekoračenje iznosi 9.322 KM ili 18%; na pojedinim stavkama u okviru izdataka za ugovorene usluge došlo je do prekoračenja planiranog iznosa i to: troškovi pretplate (dnevna i stručna štampa) za 15%, stručno obrazovanje kadrova (uplate kotizacija za seminare koji su pohađali zaposlenici Službe) za 24%;
- na poziciji usluga za specijalizaciju i školovanje iskazani su troškovi školovanja na fakultetu i troškovi za postdiplomski studij u iznosu od 10.850 KM. Isplate su izvršene na osnovu odluka direktora Službe. Uposlenici su podnijeli zahtjev Upravnom odboru za naknadu troškova stručnog usavršavanja. Upravni odbor je donio zaključak da o navedenom odlučuje direktor i izrazio stav da ne podržava zahtjeve, jer postojećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta zvanje magistra nije predviđeno kao uslov za obavljanje poslova radnog mjesta na koje su raspoređeni podnosioci zahtjeva. Revizorski tim podržava stav Upravnog odbora Službe i smatra da nema osnova za isplatu nastalih troškova.
- nisu definisani kriteriji i uslovi na osnovu kojih uposlenici mogu ostvariti pravo na stručno osposobljavanje i usavršavanje, što je Služba bila u obavezi da reguliše internim aktom,
- u decembru 2005. godine Upravni odbor Službe je donio Pravilnik o poklonima i reprezentaciji, koji je u primjeni u 2006. godini. Na osnovu odluke o nabavci poslovne galanterije i pribora izvršena je nabavka navedene robe u vrijednosti od 6.096 KM, kojom nije precizirana namjena i svrha nabavke. Izvršena je i nabavka muških kravata, maramica i ešarpa

u vrijednosti od 1.575 KM za koje je donesena odluka o nabavci, ali nije utvrđena namjena iste,

- Služba je izvršila nabavku knjiga u iznosu od 1.950 KM, za koju je ispostavljena faktura od strane fizičkog lica. Revizorski tim smatra da Služba ne može vršiti plaćanje na osnovu ispostavljene fakture fizičkog lica, već na osnovu ugovora koji se prethodno ovjerava kod Porezne uprave.

Preporuka:

- *Trošenje sredstava vršiti do visine planiranog iznosa za određene namjene.*
- *Preispitati odluke o finansiranju izdataka za postdiplomske studije na teret Službe.*
- *Donijeti interne akte kojim će se regulisati trošenje sredstava za stručno osposobljavanje i usavršavanje uposlenika Službe.*
- *Odlukom o nabavci roba na ime reprezentacije definisati vrstu poklona, kratak opis svrhe ili događaja u povodu kojeg se vrši nabavka i jasno odrediti primaoca u skladu sa donesenim Pravilnikom o poklonima i reprezentaciji.*
- *Isplate fizičkim licima koja nisu zaposlenici Službe vršiti na osnovu validne dokumentacije.*

Uvidom u dokumentaciju vezanu za **nabavku stalnih sredstava, materijala i usluga** revizorki tim je utvrdio slijedeće nepravilnosti:

- Služba je 09.11.2004. godine objavila javni poziv za izbor najpovoljnijih banaka za vršenje usluga platnog prometa i usluga komisionih poslova. Javni poziv je poništen i objavljen je novi 02.03.2005. godine. Komisija je izvršila bodovanje i sačinila rang listu prijavljenih banaka za poslove platnog prometa i banaka za usluge komisionih poslova.. Upravni odbor Službe je 21.04.2005. godine donio Odluku da se zakluče ugovori sa svim prijavljenim bankama. Zaključeni su ugovori sa četiri banke za poslove platnog prometa i tri ugovora za usluge komisionih poslova. Upravni odbor Službe nije izvršio odabir najpovoljnije banke, što je u suprotnosti sa Uredbom o nabavkama roba, vršenju usluga i ustupanju radova.
- Zbog neblagovremenog otpočinjanja procesa nabavke sredstva, materijala i usluga za 2005. godinu, Služba je za pojedine vrste materijala i usluga vršila nabavke od dobavljača sa kojima je zaključila ugovore u 2004. godine do zaključivanja ugovora za 2005. godinu;
- U obavještenju za nabavku službenog vozila Služba je navela marku vozila što je u suprotnosti sa članom 14. Zakona o javnim nabavkama;
- Putem direktnog sporazuma sa najpovoljnijim dobavljačem Služba je donijela Odluku o nabavci namještaja u iznosu do 3.000 KM putem direktnog sporazuma, a iznos plaćene fakture je iznad zakonom propisanog iznosa za ovu vrstu postupka za dodjelu ugovora ;
- Služba je 28.10.2005. godine potpisala ugovor sa Energopetrolom d.d. Sarajevo postupkom direktnog sporazuma, a zatim 19.12.2005. godine potpisala ugovor sa Energopetrolom d.d. Sarajevo postupkom konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda, što je u suprotnosti sa članom 6. stav 8. Zakona o javnim nabavkama.
- Služba je postupkom direktnog sporazuma 17.03.2005. godine zaključila Ugovor o nabavci potrošnog materijala za higijenu i materijale za održavanje i čišćenje sa Invel d.o.o. Sarajevo. 19.05.2005. godine je postupkom direktnog sporazuma zaključen Ugovor sa istim dobavljačem sa istim predmetom ugovora. Postupkom konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda Služba je 29.08.2005. godine zaključila ugovor sa Nivex d.o.o. Sarajevo sa istim predmetom ugovora što je u suprotnosti sa članom 6. stav 8. Zakona o javnim nabavkama.

Preporuka:

- *Nabavke sredstava, materijala i usluga vršiti dosljedno u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.*

Tekući grantovi - U 2005. godini ukupno ostvareni tekući grantovi iznosili su 26,001.186 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni za 4,716.339 KM ili za 15%. Iako su navedeni rashodi manje ostvareni u odnosu na plan, u 2005. godini je došlo do znatnog povećanja ovih troškova u odnosu na 2004. godinu, koja se prvenstveno odnosi na uplatu doprinosa za zdravstvenu zaštitu nezaposlenih

osoba u iznosu od 7,778.828 KM, koje je Služba bila u obavezi uplatiti po Protokolu potpisanom između Zavoda zdravstvenog osiguranja i Službe za neizmirene obaveze za period 01.01.2002.-31.12.2004. godine. Također je u 2005. godini, došlo do porasta troškova za isplatu novčanih naknada nezaposlenim osobama, te isplate otpremnina zaposlenicima koji su u procesu privatizacije i stečaja ostali bez posla.

Struktura tekućih grantova je slijedeća:

- novčane naknade nezaposlenih	6,415.481 KM
- doprinos za PIO nezaposlenih osoba (dokup staža)	255.862 KM
- doprinos za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba	11,375.616 KM
- program mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika	1,183.484 KM
- isplate nezaposlenim osobama za privremene i povremene poslove	1,764.712 KM
- doprinos za PIO nezaposlenih osoba za obavljanje privremenih i povremenih poslova	26.973 KM
- subvencije preduzećima (projekat zapošljavanja pripravnika sa VSS i VŠS, SSS i KV kod privrednih subjekata)	2,671.819 KM
- projekat izvođenja Javnih radova	1,524.626 KM
- projekat zapošljavanja osoba sa invaliditetom	659.446 KM
- projekat prekvalifikacije i dokvalifikacije nezaposlenih osoba	112.434 KM
- organizacija sajma zapošljavanja	9.795 KM
- učešće u Projektu zapošljavanja-PIU SESER	838 KM

a) Materijalno-socijalna sigurnost nezaposlenih osoba

U skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba nezaposlene osobe, koje se nalaze na evidenciji Službe ostvaruju zakonsko pravo na materijalnu i socijalnu sigurnost, prema uslovima utvrđenim navedenim Zakonom. Pod materijalnom i socijalnom sigurnošću nezaposlenih osoba se podrazumjevaju slijedeće kategorije izdvajanja: novčane naknade nezaposlenih, uplata doprinosa za PIO i zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba.

Novčane naknade nezaposlenih – Ostvarivanje prava na novčanu naknadu nezaposlene osobe koje se nalaze na evidenciji Službe, ostvaruju se u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba. Na sjednici Upravnog odbora usvojena je Informacija o ostvarivanju prava po osnovu nezaposlenosti u Kantonu Sarajevo, prema kojoj je u oblasti materijalno-socijalne sigurnosti je riješeno 5.795 predmeta, od kojih je 4.464 riješeno pozitivno, a 1.331 zahtjev je odbijen. Kao osnovni razlog donošenja negativnog rješenja navodi se da podnositelji zahtjeva nisu bili osigurani za slučaj nezaposlenosti, jer za njih nisu uplaćeni doprinosi u skladu sa zakonskim propisima, ili zbog ne podnošenja zahtjeva u zakonskom roku, kao i zbog svjesnog doprinosa prestanka radnog odnosa. U odnosu na plan ovi rashodi su manje ostvareni za 1%.

Uplata doprinosa za PIO se odnosi na dokup staža nezaposlenih osoba do 3 godine, koje su stekle pravo na penziju prema Zakonu o PIO. Ovi troškovi su manje ostvareni u odnosu na plan u iznosu od 191.558 KM, jer nisu realizovani planirani postupci stečaja ili likvidacije preduzeća u 2005. godini u Kantonu Sarajevo, nakon čega je za 120 radnika trebalo uplatiti doprinose za PIO, za čiju namjenu je Federalni zavod za zapošljavanje doznačio sredstva na račun Službe, a na osnovu ugovora potpisanog između Federalnog zavoda za zapošljavanje i Službe.

Zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba – Na osnovu Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje za Kanton Sarajevo, za svakog nezaposlenog nosioca osiguranja, Služba je obavezna uplaćivati mjesečno 6 KM, a za člana porodice nositelja osiguranja 3 KM. U 2005. godini Služba je uplatila doprinosa u iznosu od 11,375.616 KM, od čega se na obaveze iz 2005. godine odnosi 3,596.788 KM, a ostalo je dug prema Zavodu zdravstvenog osiguranja iz perioda 2002.-2004. godina.

Program mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika- Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice je doznačilo sredstva u iznosu od 1,183.484 KM na račun Službe, u cilju

socijalnog zbrinjavanja zaposlenika koji će u procesu privatizacije, stečaja, likvidacije i prestrukturiranja preduzeća ostati bez posla, prema utvrđenom Programu Vlade Federacije BiH iz 2004. godine. Prema navedenom Programu sredstva su obezbijedena za materijalnu sigurnost bivšim zaposlenicima firmi: »Alhos», «Energoinvest-Livnica» i TP «Robne kuće» u stečaju. Prema Informaciji Službe o stanju nezaposlenosti u Kantonu Sarajevo u 2005. godini, koju je usvojila Vlada Kantona Sarajevo, navedena sredstva su isplaćena za 518 nezaposlenih osoba.

Isplata nezaposlenim angažovanih putem privremenih i povremenih poslova je izvršena u iznosu od 1,764.712 KM i u odnosu na plan više je utrošeno za 29%. U razgovoru sa odgovornim, kao i uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju utvrđeno je da su prihodi po osnovu uplata preduzeća za angažovanje nezaposlenih osoba evidentiranih kod Službe više ostvareni u odnosu na plan, pa su i isplate nezaposlenim osobama veće u odnosu na plan. Po uplati sredstava od strane poslodavca Služba je provela isplatu nezaposlenim osobama angažovanim na privremenim i povremenim poslovima tako što je novčana sredstva sa blagajne Službe podizala ovlaštena osoba poslodavca i isplatu vršila na terenu, gdje su se izvodili Javni radovi, a Službi je dostavljen spisak osoba sa potpisima da su primili sredstva. Na isplatnom nalogu je evidentan samo potpis osobe koja je podigla novac iz kojeg se ne vidi ko je podigao novac. Način isplate naknade nije u skladu sa Ugovorom zaključenim između poslodavca i Službe.

Preporuka:

- **Kod isplate gotovine obezbijediti podatke iz kojih se nedvojbeno može identifikovati osoba koja je podigla gotovinu.**
- **Isplatu novčanih sredstava nezaposlenim osobama koji se nalaze na evidenciji Službe angažovanim na privremenim i povremenim poslovima treba vršiti u skladu sa zaključenim ugovorima.**

b) Aktivna politika zapošljavanja

Vlada kantona Sarajevo je dana 05.05.2005. godine donijela Program mjera za podsticanje više stope zaposlenosti i poboljšanje strukture zaposlenih u Kantonu Sarajevo za 2005. godine kojim su predviđene aktivnosti vezane za određene projekte kojim će se obezbijediti viša stopa zaposlenosti u Kantonu Sarajevo. Vlada Kantona Sarajevo je usvojila Metodologiju i kriterije za realizaciju slijedećih programa:

- Program javnih radova,
- Program angažovanja pripravnika sa VSS, VŠS i SSS (III i IV),
- Program prekvalifikacije i dokvalifikacije nezaposlenih osoba prema potrebama tržišta rada,
- Program finansiranja i sufinansiranja, pokretanja i razvoja preduzeća koja zapošljavaju ili planiraju zaposliti više od 50% osoba sa invaliditetom,
- Program finansiranja ili sufinansiranja, prilagođavanja i adaptacije prostora i radnih mjesta i nabavke tehničke opreme u cilju novog zapošljavanja osoba sa invaliditetom,
- Program subvencioniranja dijela ili svih obaveza prema javnim prihodima pri zapošljavanju osoba sa invaliditetom,
- Program prekvalifikacije i dokvalifikacije osoba sa invaliditetom u skladu sa preostalim radnim sposobnostima radi njihovog lakšeg zapošljavanja,
- Program samozapošljavanja i
- Program kreditiranja poslodavaca u svrhu novog zapošljavanja.

U cilju provođenja Aktivne politike zapošljavanja, Služba je u 2005. godini utrošila sredstava u iznosu od 4,978.958 KM, što je u odnosu na plan manje za 4,733.782 KM ili 44%. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je, da je do manjeg ostvarenja prvenstveno došlo zbog toga što nisu realizovani određeni projekti predviđeni Programom mjera, kao što su: sufinansiranje samozapošljavanja u iznosu od 500.000 KM, podsticaj zapošljavanja iz sredstava Federalnog zavoda za zapošljavanje u iznosu od 2,212.840 KM, učešće u projektu zapošljavanja PIU Seser u iznosu od 208.162 KM. Istovremeno neki projekti nisu u potpunosti izvršeni u 2005. godini, kao što su: projekat zapošljavanja pripravnika, zapošljavanje osoba sa invaliditetom i zapošljavanje osoba po projektu prekvalifikacije i

dokvalifikacije. Uvidom u dokumentaciju smo utvrdili da su Metodologije i kriteriji za provedbu određenih programa donesene sredinom ili krajem 2005. godine, nakon usvajanja Programa mjera za podsticanje i održavanje više stope zaposlenosti i poboljšanje strukture zaposlenih u Kantonu Sarajevo za 2005. godinu od strane Vlade kantona Sarajevo (05.05.2005.godine). Tim za reviziju smatra da se programi aktivne politike zapošljavanja trebaju usvajati sa finansijskim planom kojim se obezbjeđuju sredstva za realizaciju istih, na što smo ukazali i u Izvještaju o reviziji za 2004. godinu.

Preporuka:

- ***Donošenje Programa mjera aktivne politike zapošljavanja, kao i Metodologije i kriterije za provedbu određenih programa, uskladiti sa rokovima utvrđenim za donošenje Finansijskog plana.***

Program javnih radova

Dana 06.06.2005. godine raspisan je Javni poziv za prijavu Programa javnih radova u Kantonu Sarajevo. Komisija za javne radove je izvršila izbor projekata i firmi koje će realizovati navedeni projekat i predložila 3 institucije koje će izvršiti javne radove u oblasti socijalne zaštite i zaštite starih i iznemoglih osoba: Udruženje paraplegičara i oboljelih od dječje paralize (36.426 KM), Zavod za zaštitu djece i omladine Pazarić (16.431 KM), Crveni križ kantona Sarajevo koji je imao dva projekta, prvi kućna njega (32.166 KM) i Centralna kuhinja Crvenog krsta Kantona Sarajevo (32.758 KM). U oblasti infrastrukture i zaštite okoliša predložene su slijedeće institucije: KJKP «Park» (kojoj je odobreno 367.000 KM za angažovanje 250 nezaposlenih), KJKP «Pokop» (100.310 KM za 70 nezaposlenih osoba), KJKP «Gras» (137.670 KM za 70 nezaposlenih osoba), KJKP «Rad» (138.725 KM za angažovanje 75 nezaposlenih osoba), «Sarajevo-šume»sa 2 projekta, od čega je prvi »zaštita šuma« (191.230 KM za 102 angažovane osobe), a drugi »sanacija klizišta« (69.879 KM za angažovanje 18 osoba), «Centar Skenderija» (80.000 KM za angažovanje 53 osobe) i KJKP «Vodovod i kanalizacija» (52.020 KM za angažovanje 40 nezaposlenih osoba). Navedeni prijedlog Komisije je usvojio Upravni odbor Službe, a Vlada Kantona je, svojim Zaključkom broj 02-05-24031-5.16/05 od 28.07.2005. godine, dala suglasnost na predloženu listu izvođača javnih radova.

Komisija za provedbu projekta javnih radova je u svom zapisniku konstatovala da je KJKP «RAD» angažovao radnike po svojim kriterijima, ne konsultujući Službu, a u finansijskom obračunu koji je dostavila ova firma, postoji nelogičnost iznosa sredstava za plaće, prevoz i topli obrok. Komisija je takođe predložila da se ubuduće ne angažuje ovo preduzeće ukoliko se neće poštivati procedure za koju je odgovorna Služba.

Firma «Pokop» koja je izvodila javne radove je u svom Izvještaju, koji je bila dužna dostaviti Službi, u cilju pravljanja učinjenih materijalnih troškova, navela da je izvršila nabavku kosilica po cijeni od 1.130 KM, iako je programom regulisano da se priznaju samo materijalni troškovi, koji po našem mišljenju ne podrazumijevaju nabavku opreme. Uz Izvještaj u kom su navedene plaće angažovanih stručnih radnika «Pokopa», nije dostavljen dokaz o navedenoj isplati plaća. Službi nije dostavljena validna dokumentacija o nabavci roba i usluga koji čine materijalne troškove izvođača javnih radova, izuzev spiskova plaća i naknada nezaposlenih osoba koje su bile angažovane. U izvještaju Centra »Skenderija«, se takođe navodi da su nabavljena stalna sredstva u vrijednosti od 29.528 KM, koja po našem mišljenju nemaju karakter materijalnih troškova, što se vidi iz priloženih faktura,

Prema Zaključku Upravnog odbora od 04.03.2005. godine Komisiji za praćenje realizacije Javnih radova je sugerisano da se donosiocima Programa javnih radova za 2005. godinu predloži da se firme «RAD» i «POKOP» izostave iz javnih radova u 2005. godini zbog velikog utroška sredstava za mehanizaciju, a vrlo malog ulaganja u angažmane radne snage, što je bio cilj projekta.

Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju konstatujemo da se i u 2005. godini ponavlja ista procedura kao i u 2004. godini u pogledu provođenja procedure Javnih radova u smislu da se doznačavanje sredstava za izvođenje javnih radova po programu evidentira na tekućim grantovima, a sama realizacija po završetku javnih radova se evidentira i na rashodima i na prihodima, na što smo ukazivali i u izvještaju o izvršenoj reviziji za 2004. godinu, jer se bespotrebno uvećavaju prihodi i rashodi. Po našem mišljenju doznaku sredstava za izvođenje javnih radova je trebalo knjigovodstveno evidentirati samo na poziciji tekućih grantova, a realizacija treba biti potkrijepljena adekvatnom dokumentacijom od strane izvođača koji će opravdati u potpunosti sredstva koja su dobila od Službe.

Preporuka:

- *Definisati materijalne troškove koji se priznaju firmama koje su izvodile javne radove, kao i način kontrole dostavljene dokumentacije kojom se pravdaju učinjeni izdaci i koja služi kao osnov odobravanja isplate preostalog dijela sredstava odobrenog po Projektu javnih radova,*
- *Obezbijediti da poslodavci poštuju metodologiju i kriterije angažovanja nezaposlenih osoba sa evidencije Službe, a koju je utvrdila Služba, budući da se radi o sredstvima Službe,*
- *Obezbijediti poštivanje preporuka Upravnog odbora o angažovanju onih firmi koje ne zadovoljavaju kriterije utvrđene Programom.*

Program angažovanja pripravnika sa VSS, VŠS i SSS (III i IV)

U 2005. godini Služba je raspisala dva javna poziva za sufiansiranje zapošljavanja pripravnika sa VSS, VŠS i SSS. Prvi je raspisan 06.06.2005. godine, a drugi 25.10.2005. godine po Programu zapošljavanja iz «sredstava solidarnosti» koji je finansirao Federalni zavod za zapošljavanje.

Prema zvaničnom Izvještaju Komisije kroz ovaj program je prošlo 404 pripravnika, od čega je 219 pripravnika zasnovalo radni odnos na određeno i neodređeno vrijeme. Sa 31.12.2005. godine ukupno je izdvojeno sredstava za novčane naknade angažovanim pripravicima po projektu iz 2004. i 2005. godine u iznosu od 3,354.783 KM, dok je za osiguranje u slučaju povrede na radu i profesionalnog oboljenja uplaćeno 75.064 KM. Iz Izvještaja Komisije uočeno je da je 21 poslodavac odustao od projekta, a 6 poslodavaca nije potpisalo ugovor, a kao glavni razlog se navodi učešće poslodavca u iznosu od 30% vlastitih sredstava predviđenih Programom u isplati bruto naknade za pripravnike, nedovoljan broj pripravnika na evidenciji Službe sa odgovarajućim zanimanjima, kao i objavljivanje novog javnog poziva za angažovanje sredstava za zapošljavanje pripravnika iz sredstava solidarnosti koja je obezbijedio Federalni zavod za zapošljavanje.

Komisija je u svom Izvještaju konstatovala niz nekorektnih postupaka poslodavaca kao što su prijavljivanje istih osoba za dva različita projekta, dostavljanje ugovora sa pripravicima iako se ne radi o pripravicima već o osobama koji imaju 5 ili 10 godina radnog staža, zaključivanje ugovora sa pripravicima koji nisu bili na evidenciji Službe, kao i zapošljavanje osoba sa nižim stručnim spremama iako su sredstva poslodavcu odobrena za zapošljavanje pripravnika sa VSS ili VŠS.

Iz zapisnika Komisije za praćenje realizacije Projekta angažovanja pripravnika sa VSS i VŠS konstatujemo da se Komisija redovno sastajala i vršila kontrolu kod privrednih subjekata koji su angažovali pripravnike. Prema zapisnicima Komisije obavljali su se razgovori sa pripravicima i poslodavcima u cilju praćenja realizacije navedenog projekta.

Program zapošljavanja invalidnih osoba

U 2005. godini je započeta realizacija programa zapošljavanja invalidnih osoba po javnom pozivu raspisanom 29.11.2004. godine. Dana 25.11.2005. godine raspisan je novi javni poziv za zapošljavanje osoba sa invaliditetom pod nazivom «Solidarnost na djelu» čija je realizacija izvršena u 2006. godini navedenim programom je predviđena realizacija četiri projekta zapošljavanja invalidnih osoba, prema kojim je trebalo biti zaposleno 73 invalidne osobe uz angažovanje sredstava u iznosu od 1,000.000 KM. Do 31.12.2005. godine realizovano je sredstava u iznosu od 659.446 KM, a zaposleno 10 osoba.

Prema Izvještaju Komisije za realizaciju mjera za podsticaj zapošljavanja osoba sa invaliditetom, Komisija je imala zadatak da prati utrošak sredstava po programu, kako bi mogla dati saglasnost za isplatu preostalog dijela sredstava, jer je po zaključenju ugovora poslodavcima isplaćen avans u iznosu do 50%. Prema zapisniku Komisije do 31.12.2005. godine izvršen je uvid u dostavljenu dokumentaciju 7 poslodavaca i data je saglasnost za 3 poslodavca da se isplati drugi dio sredstava na osnovu validne dokumentacije.

Zaključkom Vlade br.02-05-23389/05 od 18.07.2005. godine data je saglasnost za 24 poslodavca koje će uposliti invalidne osobe, 23 iz sredstava Službe i jednom poslodavcu iz sredstava solidarnosti za čiji projekat je Federalni zavod za zapošljavanje doznačio sredstva Službi.

Iz priložene dokumentacije smo utvrdili da je Komisija dala pregled poslodavaca koji ne zadovoljavaju kriterije navedene u javnom pozivu, ali je Upravni odbor prihvatio sve projekte osim jednog. Imajući u vidu da je Komisiju formirao Upravni odbor i da Komisija predlaže donošenje odluka Upravnom odboru, smatramo da je potrebno utvrditi razloge zbog čega se ne prihvataju

prijedlozi Komisije, s obzirom da je Komisija raspolagala sa dokumentacijom aplikantata i imala uvida u validnost dostavljene dokumentacije od aplikantata.

Također smo utvrdili da ima projekata koje je Komisija podržala, a Upravni odbor odbio, kao što je Projekat zapošljavanja invalidnih osoba od strane firme «Interneon», jer ovaj poslodavac neredovno izmiruje svoje obaveze prema Službi po drugim projektima i smatramo da je Upravni odbor pravilno postupio, te Komisija treba da vodi računa da li poslodavac izmiruje svoje obaveze prema Službi, koji će biti jedan od faktora prilikom dodjele sredstava istom poslodavcu za iste ili druge projekte.

Preporuka:

- ***Koordinirati rad Komisije za provođenje programa zapošljavanja invalidnih osoba i Upravnog odbora u cilju međusobnog usaglašavanja stavova, te osnažiti sistem interne kontrole kod donošenja odluka o odobravanju sredstva za realizaciju projekata zapošljavanja invalidnih osoba.***

Program prekvalifikacije i dokvalifikacije deficitarnih zanimanja

U 2005. godini su ukupno realizovana sredstva u iznosu od 112.434 KM, a odlukama Upravnog odbora je odobreno sredstava u iznosu od 693.121 KM, Planom sredstava za 2005. godinu, za ovaj program je predviđeno 700.000 KM.

Dana 29.11.2004. godine raspisan je Javni oglas za odabir poslodavaca koji će određen broj lica evidentiranih kod Službe zaposliti prekvalifikacijom i dokvalifikacijom, a realizacija javnog poziva je bila u 2005. godini. Na Javni poziv se javilo 13 poslodavaca, od čega je sa 7 poslodavaca zaključen ugovor sa Službom.

Prema utvrđenoj Metodologiji odobrena sredstva za realizaciju programa su se mogla koristiti za pokrivanje troškova instruktora teoretske nastave i praktične obuke, za topli obrok, za naknadu za prijevoz, troškove zaštite na radu (HTZ), troškove repromaterijala, te za režijske troškove nastale za potrebe izvođenja Programa. Metodologijom je također predviđeno da poslodavci obavezno uključe u prekvalifikaciju-dokvalifikaciju 80% evidentiranih lica sa evidencije Službe i 20% zaposlenika koji će ostati ili bi ostali bez posla usljed uvođenja tehnoloških, organizacionih i ekonomskih promjena. Visina sredstava koja je utvrđena iznosila je do 10.000 KM po jednom nezaposlenom licu,

Po zaključivanju ugovora Služba je doznačila poslodavcu akontativno sredstava u iznosu od 20% odobrenih sredstava, a naredne isplate po predočenju validne finansijske dokumentacije kojom se pravdaju prethodno nastali troškovi stručne obuke, uz priložen Izvještaj o održanim nastavnim časovima, kako je navedeno u ugovoru.

Tim za reviziju je, metodom uzorka, izvršio uvid u aplikacije poslodavaca, kojima su odobrena sredstva po ovom projektu. Na osnovu prezentirane dokumentacije, koja je služila kao pravdanje za učinjene troškove u toku realizacije projekta, utvrđeno je da su poslodavci uz izvještaj o prekvalifikaciji radnika prilagali dokumentaciju koja ne opravdava troškove po projektu, kao što su: računi za PTT usluge u punom iznosu za cijelu firmu (npr.račun za mobilni telefon direktora firme, fakture za kompletnu nabavku repromaterijala za potrebe firme, zakup poslovnog prostora, utrošak vode, grijanja za cijelu firmu, a u ugovoru je navedeno, da Služba učestvuje u finansiranju troškova repromaterijala i sličnih materijalnih troškova te režijski troškovi nastali prilikom provođenja Programa, što znači da Služba nije trebala biti finansijer i svih ostalih troškova koje učini poslodavac koji nisu predmet ugovora.

Također smo utvrdili da su pojedini poslodavci, prilikom apliciranja, dostavljali spisak osoba za koje će se vršiti prekvalifikacija i dokvalifikacija iz kojih se vidi da se radi o osobama koje posjeduju visoku stručnu spremu, te je za njih upitan ovaj program, budući da posjeduju visokostručnu spremu, te se po našem mišljenju kod ovih osoba može provoditi samo usavršavanje u okviru postojećeg zanimanja. Tim za reviziju smatra da treba jasnije definisati šta se podrazumijeva pod pojmom prekvalifikacija i dokvalifikacija kako bi projekat bio svrsishodan, a sredstva utrošena na transparentan način.

Iz troškovnika o osiguranju osoba na radu koje su obuhvaćene ovim projektom, a koji je dostavio poslodavac za novembar mjesec 2005. godine se ne vidi o kakvom vidu osiguranja je riječ budući da se radi o većem mjesečnom iznosu osiguranja (242 KM po osobi), pa smatramo da je uz predračun i

troškovnik za osiguranje trebalo priložiti ugovor sa osiguravajućom kućom o osiguranju ovih lica na radu.

Tim za reviziju je konstatovao da postoje ne potpisani zapisnici Komisije za prekvalifikaciju i dokvalifikaciju, te da se ne vrši adekvatna kontrola namjenskog utroška dodijeljenih sredstava poslodavcima, kao i praćenje ugovorenih efekata na zapošljavanje u skladu sa Metodologijom o uslovima i kriterijima za vrednovanje i selekciju zahtjeva za realizaciju programa finansiranja/sufinansiranja prekvalifikacije-dokvalifikacije deficitarnih zanimanja prema potrebama tržišta rada.

Preporuka:

- **Uspostaviti sistem internih kontrola kojim će se obezbjediti dosljedna provedba ugovora o korištenju sredstava za provođenje Programa prekvalifikacije i dokvalifikacije u dijelu koji se odnosi na pravdanje učinjenih troškova za isplatu preostalog dijela sredstava za realizaciju Programa.**

4.3.3. Stalna sredstva Službe

Vrijednost stalnih sredstava je u finansijskim izvještajima na dan 31.12.2005. godine iskazana u iznosu 5.356.580 KM.

U toku 2005. godine Služba je izvršila vanredni popis stalnih sredstava na dan 31.12.2004. godine, iz razloga što isti nije bio izvršen, a što je revizorski tim konstatovao prethodnom revizijom i redovni popis sredstava, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2005. godine.

Upravni odbor Službe je 21.04.2005. godine donio je Odluku o redovnom godišnjem popisu sredstava i obaveza na dan 31.12.2004. godine u kojoj se navodi da imenovana komisija za popis stalnih sredstava izvrši popis u roku od 10 dana cijeneći kompletnu dokumentaciju o posudbi, odnosno kompenzaciji osnovnih sredstava drugim subjektima.

Upravni odbor je 27.12.2005. godine donio Odluku o usvajanju Izvještaja o popisu i usklađivanju knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem sredstava, prava i obaveza na dan 31.12.2004. godine.

Također ističemo da je Izvještaj o izvršenom popisu sredstava i obaveza na dan 31.12.2004. godine nije potpisan od strane 2 člana komisije. Jedan član komisije je penzionisan, a drugi član komisije zbog imenovanje na mjesto v.d. direktora nije učestvovao u radu Centralne popisne komisije. Služba nije imenovala nove članove komisije, što je bila u obavezi.

Na osnovu dokumentacije revizorski tim je utvrdio da je Upravni odbor donio Odluku o formiranju komisije za utvrđivanje odgovornosti za učinjene propuste prilikom vršenja popisa osnovnih sredstava sa stanjem na dan 31.12.2004. godine. Realizacija pomenute odluke je u toku u 2006. godini.

Uvidom u odluke Upravnog odbora o rashodovanju i isknjižavanju stalnih sredstava i naloge za knjiženje utvrdili smo slijedeće nepravilnosti:

- Nije prezentiran zapisnik komisije za rashodovanje, niti prezentirana adekvatna dokumentacija o njegovom uništenju, a vezano za Odluku Upravnog odbora br.01-08-7125/05 od 27.12.2005. godine. Pomenuta stalna sredstva su isknjižena iz knjigovodstvene evidencije bez relevantne dokumentacije – zapisnika o uništenju.
- Odluka o isknjižavanju ukradene opreme u birou Novi Grad sa nabavnom i sadašnjom i vrijednosti od 31.461 KM (novonabavljena oprema otuđena u provalnoj krađi) i uknjiženje na sumnjiva i sporna potraživanja. Revizorski tim je konstatovao da je neosnovano stvaranje potraživanja, obzirom da su počinioci nepoznati i nisu pronađeni ni do danas.

Preporuka:

- ***Knjigovodstveno isknjižavanje sredstava vršiti na osnovu valjane knjigovodstvene dokumentacije;***
- ***Izvršiti ispravku knjiženja na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja.***

Upravni odbor Službe je 15.02.2006. godine donio Odluku o usvajanju Izvještaja o redovnom godišnjem popisu sredstava, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2005. godine i usklađivanju stanja utvrđenog popisom sredstava, potraživanja i obaveza sa knjigovodstvenim stanjem.

Uvidom u dokumentaciju vezanu za popis utvrdili smo sljedeće:

- U prostorijama Službe 16.10.2005. godine desila se provalna krađa u kojoj su otuđena kasa i novčana sredstva u iznosu od 6.349,12 KM. Prezentirana je Potvrda MUP-a, kojom se potvrđuje da je prijavljena teška krađa u poslovnim prostorijama Službe.

Preporuka:

- ***Obzirom na učestalost provalnih krađa neophodno je zaštititi i osigurati imovinu Službe na adekvatan način.***

4.3.4. Dugoročni plasmani

U 2005. godini Služba je nastavila sa provođenjem programa kreditiranja poslodavaca u cilju otvaranja novih radnih mjesta, a po projektu iz 2004. godine. Za ovu namjenu u 2005. godini je planirano sredstava u iznosu od 6,080.000 KM, od čega se iznos od 4,280.000 KM odnosi na realizaciju donesenih odluka o odobravanju kredita iz 2004. godine, a sredstva u iznosu od 1,800.000 KM se odnosi na planirane projekte u 2005. godini, koja su ostala neiskorištena iz 2004. godine. U toku 2005. godine je realizovano kredita u iznosu od 4,985.000 KM.

Komisija za ocjenu zahtjeva poslodavaca za finansiranje programa u okviru aktivne politike zapošljavanja Službe je sačinila Izvještaj o radu sa osvrtom na Projekat kreditiranja i samozapošljavanja. Prema planiranom iznosu sredstava odobreno je 14 programa, kojim je planirano zapošljavanje 161 nezaposlene osobe sa evidencije Službe.

Komisija je sačinila listu programa koji nisu ispunili uslove iz javnog poziva koji je raspisan u 2004. godini sa obrazloženjima, kao i listu programa koji su zadovoljavali kriterije za koje je izvršeno bodovanje. Na zahtjev Upravnog odbora Službe, Komisija je putem stručne službe izvršila provjeru 11 poslodavaca sačinila zapisnike o izvršenoj kontroli.

Iz tabelarnog pregleda koji je prilog izvještaju se vidi da za firmu «DRINK GOLD» Komisija nije dala prijedlog za odobrenje kreditnih sredstava, ali je ipak Upravni odbor donio Odluku 27.06.2005. godine da se odobre kreditna sredstva u iznosu od 250.000 KM, s obavezom zapošljavanja 40 nezaposlenih osoba sa evidencije Službe. U obrazloženju Odluke se navodi da je Upravni odbor razmotrio predmetni zahtjev za dodjelu kreditnih sredstava, kao i prijedlog Komisije za vrednovanje pojedinačnih programa zapošljavanja te konstatovao da navedeni tražilac ispunjava uslove predviđene važećom Metodologijom i kriterijima i shodno tome donio Odluku kao u dispozitivu. Timu za reviziju je dato obrazloženje Komisije zbog čega Komisija nije podržala ovaj program u kojem se navodi da navedeni tražilac sredstava nije imao potpunu dokumentaciju koja je tražena Javnim oglasom pa je izvršena naknadna dopuna dokumentacije. Komisija je u skladu sa zaključkom Upravnog odbora broj:01/08-2260/05 od 08.06.2005. godine, izvršila provjeru da li je navedeni tražilac kreditnih sredstava korisnik kreditnih sredstava Federalnog zavoda za zapošljavanje i da li redovno izmiruje svoje obaveze. Uvidom u dokumentaciju koja je dostavljena od Federalnog zavoda, Komisija je konstatovala da firma koristi kreditna sredstva Federalnog zavoda, ali da je otplata neredovna. Iz ovih razloga Komisija nije podržala prijedlog da se ovom poslodavcu odobre kreditna sredstva Službe.

Uvidom u odluke odobrenih sredstava i broja osoba koje treba zaposliti po pojedinim projektima, konstatujemo da su ulaganja po osobi različita i kreću se od 6.500 KM do 26.667 KM. Na ovu konstataciju smo ukazivali i u prethodnom Izvještaju o izvršenoj reviziji Službe za 2004. godinu. Radi objektivnosti ulaganja po jednom radniku, smatramo da je neophodno utvrditi standarde za pojedine oblasti, u pogledu visine sredstava za realizaciju projekta kako bi se što objektivnije izvršilo finansiranje ulaganja po jednom radniku i ujedno obezbijedio transparentan način trošenja sredstava, Na osnovu zaključka Vlade kantona Sarajevo broj:2-05-311115-8.1/05 izvršena je uporedna analiza realizovanih kredita, koja je izvršena na osnovu finansijskih izvještaja poslovnih banaka. Prema ovim izvještajima poslovnih banaka, ukupan broj plasiranih kredita od 2002. godine iznosi 78 u iznosu od 11,362.000 KM.

U 2005. godini prije roka dospijeća vraćeno je 6 kredita u ukupnom iznosu od 2,411.631 KM, pa je stanje operativnih kredita 72 na dan 31.12.2005. godine sa ukupnim iznosom od 9,079.000 KM,

Prema izvještaju Stručne službe sačinjenog na osnovu izvještaja poslovnih banaka, u 2005. godini protiv 18 firmi su pokrenute pravne radnje za prinudnu naplatu potraživanja i to kod UPI banke protiv 17 firmi i 1 kod Vakufske banke.

Iz Izvještaja sa terena koji su sačinili ovlašteni zaposlenici Službe se može konstatovati da se firme koje su dobile kreditna sredstva ne pridržavaju svojih obaveza prema Službi i prema poslovnim bankama.

Preporuka

- *poduzeti aktivnosti protiv svih firmi koje ne ispunjavaju svoje obaveze prema Službi, kao i da se obezbijedi kontinuirana kontrola svih korisnika kreditnih sredstava.*

5. ZAKLJUČAK

Provedenom revizijom Javne ustanove Službe za zapošljavanje kantona Sarajevo utvrdili smo da je došlo do izvjesnog poboljšanja u radu i primjeni zakonskih propisa u Službi u odnosu na poslovanje u 2004. godini, što se prije svega ogleda u utvrđivanju stanja sredstava i izvora sredstava, provođenju popisa imovine, izmirivanja dijela obaveza prema Zavodu zdravstvenog osiguranja, donošenja Finansijskog plana u skladu sa zakonski propisanom procedurom.

Služba je u 2005. godini donijela niz općih akata, čija će primjena biti u 2006. godini, a što će doprinijeti jačanju sistema interne kontrole i obezbijediti transparentnije trošenje javnih sredstava.

I pored navedenog poboljšanja skrećemo pažnju na neophodnost daljeg jačanja sistema interne kontrole posebno u dijelu trošenja sredstava Službe za provođenje Aktivne politike zapošljavanja. Tu prije svega mislimo na: nedovoljnu finansijsku kontrolu dostavljene dokumentacije kojom se pravdaju učinjeni izdaci po pojedinim programima zapošljavanja osoba sa evidencije Službe i kontinuiranu kontrolu zapošljavanja osoba kod poslodavaca u periodu utvrđenom u zaključenim ugovorima.

Istovremeno ukazujemo na neophodnost dosljedne primjene metodologija i kriterija kod davanja prijedloga o dodjeli sredstava poslodavcima za provođenje programa zapošljavanja, od strane komisija, kao i donošenje odluka od strane Upravnog odbora Službe i Vlade kantona Sarajevo, što će opravdati svrsishodnost donesenih programa čiji je osnovni cilj zapošljavanje što većeg broja nezaposlenih osoba sa evidencije Službe.

KOMENTAR

U ostavljenom roku menadžment JU Službe zapošljavanja Kantona Sarajevo, Upravni i Nadzorni odbor Službe, su se očitovali na nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja JU Službe zapošljavanja Kantona Sarajevo za 2005. godinu, dopisima br. 01/01-5494/06 i 01-05-1-5489/06 od 04.08.2006. godine, te 01-05-2-5481/06 od 03.08.2006. godine. Navedenim dopisima su date primjedbe i pojašnjenja, a istovremeno je i naknadno dostavljena dokumentacija koja predstavlja dokaz za određene nalaze u Izvještaju. Tim za reviziju je razmotrio dostavljenu dokumentaciju i zauzeo stav da ima osnova da se prihvate i inkorporiraju dokazi koji se prvenstveno odnose na kontrolu utroška dodijeljenih bespovratnih sredstava poslodavcima u cilju aktivne politike zapošljavanja, što je imalo uticaja i na izmjenu neovisnog mišljenja revizora.

Ovaj Izvještaj predstavlja konačan Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja JU Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo za 2005. godinu.

Viši revizor
Anica Pudar, dipl.oec

Revizor
Dunja Logo, dipl.oec